

Otvaranje izložbe Mark Brogan SKC, februar 2022.

Izložba je otvorena! Zašto to kažem? Da malo promenimo ustaljeni redosled...

Naime, pred vama je upravo završen proces iznošenja ili obelodanjivanja umetnikovog sveta, tj. Mark se pred vama otvorio.

Njegovo otvaranje je zaista započelo još kada je krenuo u postavljanje slika, printova i slikanjem po zidu galerije pre 5 dana.

Na ovoj izložbi, projektu (danas je sve projekat...) možemo prepoznati Marka kao filozofa, sociologa, književnika i kao slikara. Spoj slikarsko-filosofskog promišljanja kroz ovu malu sociološku studiju (da tako nazovem ovaj projekat) je naravno produkt ogromne količine informacija koje kao nikada do sad jure neverovatnom brzinom i bombarduju nas i dok smo u snovima.

2

Dakle, ovovremenost ili ne-apstraktnost koja nas gura na pozornicu trenutnog dešavanja je podsticaj, izvor za umetnika i ovu izložbu. Njegova društvena angažovanost je očigledna i zahteva od recipijenta isto, tj. uključivanje bez obzira na političke struje, opredeljenja ili nametnute društvene pojave na koje nas prisiljava kolektivni život.

Po Emilu Dirckemu „Društvo je čoveku Bog“, jer „kada je obučen da veruje kako stvari moraju da ostanu u stanju u kakvom jesu, čovek nema nikakvog razloga da se zapitkuje kakve bi one trebalo da budu.“

Ovaj gore navedeni iskaz (francuskog osnivača moderne sociologije s početka XX veka) je prema mom viđenju postavke pred nama, upravo TO protiv čega se umetnik bori.

A ako se i ne bori u stvarnom smislu te reči, onda skreće pažnju svojim kreativnim činom na devijacije društva koje deluju, hteli mi to ili ne, na sve nas. Svoj kreativan čin umetnik upravlja ka nama sa ciljem i idejom da edukuje, probudi, podstakne na razmišljanje, promišljanje i time učini kvalitetnu promenu postojećeg stanja u društvu.

3

U likovnom izrazu primetan je (barem meni) daleki odsjaj Tarnerovog svetla.

Ali kod Marka ta svetlost, belina nema ulogu kao kod Tarnera gde je svetlosni efekat, odsjaj, refleksija objekta ili signal koji doprinosi atmosferi, niti je belina, svetlost u vidu bojenog sloja naneta kao završni sloj već je upravo obrnuto. Ta belina je ona koja nas konstantno promatra!

Ona je, razume se, osnova, ali ona kao dominantna sa Markovih radova između nanosa boje zuri u nas očekujući da i mi postanemo akteri i učinimo nešto, bilo šta, povodom „krivog srastanja“ na koja nam autor stavlja akcenat bojom, tekstom i prazninom.

4

Uključivanjem tekstova u svoje radove autor izložbe kao da potencira Dekartovu sintagmu „Mislim, dakle postojim“ ali i zablude u koje mišljenje odvlači ako nije osvešćeno (kako kroz samu pojavu misli tako i kroz delanje). Jer jedina izvesnost potiče od svesnog mišljenja a kao što smo već videli, drvo staro 600 godina nije moglo da se pokloni, skloni ili pobegne od neuke misli i akcije. Isto tako nisam čuo niti jednu sirenu koja je oglasila nestanak ovog hrasta.

Ovom izložbom Mark oštro kritikuje neproduhovljeni materijalizam, a i vreme je zaista takvo, ili će ovaj tulum da se pretvori u transhumanizam ili će konačno ljudi prestati da se utapaju u sopstveni hedonizam, uživaju u samomučenju i najzad postanu osvešćeni nosioci stvarnosti.

5

Za kraj, da promislimo i još jednom sumiramo ovu sjajnu izložbu.

Sastavljena je od radova koji se nalaze na zidu, od slika u slici i slike u zidu. Rad naslikan na zidu možemo uporediti sa slikama od peska koje rade monasi na Tibetu ili severnoamerički indijanci a koje potom oduva vetar.

Mural će doživeti sličnu sudbinu jer će po završetku izlaganja biti „oduvan“ tj. neće ispod naslaga kreča ali njegov trag u belini, toj mističnoj praznini iz koje sve nastaje i u koju se sve vraća po ispunjenom cilju ili osvešćenju, već sada je zabeležen.

Dakle, Marku zahvaljujem na izložbi koja je i likovno i konceptualno izvanredno izvedena i želim puno uspeha u daljem radu!!!

Živeli !!!

Zoran Ignjatović

Februar 2022